

Samen werken aan ons gebied

Nummer 4, oktober 2016

In het gebied de Rijnstrangen staat de komende jaren veel te gebeuren. Er liggen plannen voor natuur, water, wegen, landbouw, leefbaarheid en een overnachtingshaven. Er komt veel op u af. De partijen die met de verschillende plannen bezig zijn, willen u daarom graag gezamenlijk informeren over de opgaves binnen het gebiedsproces via deze nieuwsbrief.

gebiedsproces **Rijnstrangen**

Het ruilproces in Rijnstrangen is in volle gang en loopt goed

Een ondernemer ruilt niet graag akkerland tegen blijvend grasland

Kavelruil Verkavelen voor Groei

Het ruilproces in Rijnstrangen is in volle gang en loopt goed. De ruilingen zijn opgesplitst in een eerste en een tweede akte vanwege de inplaats–inlocaties in de Ossenwaard en de Rosandse Polder.

Eerste akte
De ruilingen die nu al mogelijk zijn en geen effect hebben op andere ruilingen zitten in het ruilplan voor de eerste akte. Deze deelnemers hebben een volmacht ontvangen en ondertekening bij de notaris volgt op 6 oktober. De notaris verwerkt deze volmachten en voert het benodigde kadastrale onderzoek uit. Op donderdag 17 november is in Pannerden de feestelijke ondertekening van de eerste akte voor de kavelruil in Rijnstrangen in aanwezigheid van alle deelnemers en gedeputeerde Van Dijk. De omvang van deze eerste akte ligt tussen de 50 en 60 hectare.

Tweede akte
Ondertussen zijn er gesprekken met kandidaten voor de locatie in de Ossenwaard en de nieuw–bouwlocatie in de Rosandse Polder. Zodra bekend is wie gaan verplaatsen en dus bekend is welke kavels de kandidaten inleveren, nodigen we de omliggende eigenaren uit om met deze vrijkomende kavels een ruilplan te maken. En hieruit kunnen weer andere ruilingen voortkomen. Daarnaast lopen er nog gesprekken over andere ruilingen. Al deze ruilingen gaan deel uitmaken van de tweede akte.
De omvang hiervan varieert nog tussen 200 en ruim 300 hectare. We ronden deze akte voor het einde van 2017 af.

Meer informatie
Maartje Lof, maartje.Lof@kadaster.nl, 088 18 35 337 is namens STEVIG de projectleider voor de eerste akte. Inmiddels is Harrie Swarte begonnen als projectleider namens STEVIG voor de tweede akte. Hij is bereikbaar via harrie.swarte@kadaster.nl en 06 52 40 16 46.

Scheurverbod belemmert bedrijfsvoering en ruiling

Bij de invoering van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) is besloten dat voor blijvend grasland binnen de Natura 2000-gebieden een scheurverbod geldt. Dit belemmert de bedrijfsvoering volgens Twickel.

Graslandvernieuwing door een jaar mais of een ander akkerbouwgewas is niet meer mogelijk. Ook het verbeteren van grasland na een natte periode kan niet meer. Formeel is doorzaai mogelijk, maar dat biedt in veel situaties nauwelijks een oplossing.
Door de uitvoering van het GGOR-besluit (Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime) zullen deze situaties vaker voorkomen. Dit betekent volgens Twickel een forse belemmering van de bedrijfs–voering. Zeker voor bedrijven die voor een groot deel of zelfs geheel in het Natura 2000-gebied liggen.
De begrenzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken is afgerond en het GLB niet aanvecht–baar. Bezwaar is niet (meer) mogelijk.
Ook de ruiling die STEVIG uitvoert, krijgt hiermee te maken. Een ondernemer ruilt niet graag akker–land tegen blijvend grasland. Dat belemmert de mogelijkheden immers.
Volgens Twickel is het verbod niet nodig.
De Europese Commissie heeft verordonneerd dat de ecologisch gevoelige graslanden en niet domweg alle graslanden aangewezen moeten worden in Natura 2000-gebieden. Een zorgvuldige verkenning van natuurwaarden had aan het besluit vooraf moeten gaan en de landbouw een goede dienst bewezen.
Hopelijk worden bij de vaststelling van het beheerplan en de verkaveling wegen gevonden deze nalatigheid te herstellen in het belang van de ondernemers.

Stichting Twickel
Hans Gierveld

Het kan nog wel even duren voordat de Oude Rijn weer op het gewenste peil is (Foto René Peelen)

Op veel drooggevallen slibplaten ontkiemen nieuwe planten

Droogval Rijnstrangen houdt nog even aan

Wie nu door de Rijnstrangen loopt, ziet dat delen van dit gebied zijn drooggevallen. Dat komt doordat het waterpeil in de Oude Rijn afgelopen zomer met het Pannerdens Kanaal mee mocht zakken tot een minimum van 9.00 m+ NAP. Met ingang van 1 oktober 2016 is het minimumpeil van 10.00 m+ NAP weer ingesteld. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan het nog wel even duren voordat de Oude Rijn dat waterpeil weer heeft bereikt.

Droog

Het peil van de Oude Rijn beweegt binnen, een in het peilbesluit vastgestelde, bandbreedte mee met het peil op het Pannerdens Kanaal. Om de rietontwikkeling in de Rijnstrangen te bevorderen mag het waterpeil in schrikkeljaren in de periode van 15 juli tot 1 oktober een meter meer zakken tot een peil van 9.00 m+ NAP in plaats van 10.00 m+ NAP. Het jaar 2016 is zo'n schrikkeljaar. Een natte start van de afgelopen zomer en een hoger peil op het Pannerdens Kanaal zorgde ervoor dat het lang duurde voordat het peil in het Pannerdens Kanaal en de Oude Rijn daadwerkelijk zakte. Echter sinds eind augustus tot op heden is het extreem droog. De Oude Rijn wordt vooral gevoed door regenwater. Het kan daarom wel tot half november of half december duren voordat de Oude Rijn weer op het gewenste peil uit het peilbesluit is.

Evalueren en monitoren

2016 is het eerste jaar dat het peilbesluit is toegepast en de eerste keer dat delen van de Rijnstrangen zijn drooggevallen in de zomer en het najaar. Eind 2016 evalueert het waterschap het nieuwe peilbeheer van de Oude Rijn. De afgelopen maanden kwam een aantal praktische dingen aan het licht. Zo moest gemaal Kandia door middel van een schotbalkenstuw op een peil van 9.00 m+ NAP gezet worden, bleek er plaatselijk veel bagger in de Oude Rijn te zitten en viel het voetgangersveer droog. In de evaluatie gaan we bekijken of er wellicht nog aanpassingen in het gebied nodig zijn. Om een goede evaluatie uit te kunnen voeren, maakt het waterschap onder andere luchtfoto's. Zo krijgen we nog meer inzicht in de werking van het watersysteem en welke delen bij de huidige peilen wel en niet droogvallen.

Meer informatie

www.wrij.nl/projecten/rijnstrangen

Spectaculaire beelden tijdens droogval Oude Rijnstrangen

Op 15 juli 2016 ging een lang gekoesterde wens van diverse natuurbeheerders in vervulling, namelijk een tijdelijke peilverlaging in een deel van de Oude Rijnstrangen met als doel rietherstel. Tussen 15 juli en 1 oktober mocht het waterpeil maximaal 1 meter zakken, waardoor riet en andere moerasplanten de kans kregen uit te lopen.

Jaren geleden is de dynamiek in de oude Rijn verdwenen doordat zowel de Waal als het Pannerdensch kanaal geen invloed meer hebben op het waterpeil. Deze ingreep heeft grote gevolgen gehad voor het rietmoeras. Het aandeel riet werd ieder jaar kleiner met grote gevolgen voor de bijzondere vogels die hier leven. Speciaal voor soorten als het woudaapje, roerdomp, grote karekiet en bruine kiekendief is een groot rietmoeras van belang.De tijdelijke droogval is hierbij een cruciale ingreep, omdat riet en andere moerasplanten dan weer de kans krijgen om uit te lopen. Jarenlang heeft organisch materiaal zich kunnen ophopen onder water. Vanwege dit slib en het constante waterpeil kon het rietmoeras zich niet verjongen. Door de tijdelijke droogval kan het organisch materiaal vergaan en kunnen rietwortels en andere moerasplanten zich weer op de waterbodems vestigen.
De eerste beelden zijn spectaculair. Op veel drooggevallen slibplaten ontkiemen meer dan zestig soorten planten waaronder riet, slijkgroen, watergentiaan, bruin cypergras en mattenbies. Waterschap Rijn en IJssel, Provincie Gelderland en Staatsbosbeheer zijn tevreden met de eerste resultaten en hopen dat binnenkort de moerasvogels weer voldoende broedgelegenheid hebben.

Boswachter Staatsbosbeheer
Thijmen van Heerde
06 51 20 71 66

Verkenning mogelijkheden nieuwbouw Rosandse Polder

Tijdens de voorbereiding van de kavelruil Rijnstrangen heeft de provincie Gelderland veel grond verworven. Het gaat om 81 hectare grond en twee naburige bedrijfslocaties. De provincie verkent de mogelijkheden voor nieuwbouw in de Rosandse Polder.

Unieke kans

De twee naburige bedrijven in de Rosandse Polder vormen samen een grote cluster van ruim 70 hectare. Daarvan wordt 20 tot 25 hectare ingezet voor natuurontwikkeling en 4 tot 5 hectare voor cultuur–historie (Mauritswerken). De rest van de grond blijft voor de landbouw beschikbaar. Hier kan naast de reguliere landbouw ook natuurbeheer en het beheer van een stuk cultuurhistorie onderdeel uitmaken van de bedrijfsvoering.

Agrarische locatie

Geïnteresseerden in de locatie Dijkweg 49 vonden deze niet geschikt als agrarische locatie voor een zoogkoeienbedrijf. Gezien de ligging vonden de ondernemers het niet verantwoord op deze plek investeringen in nieuwe gebouwen te doen. Nieuwbouw aan de andere kant van de dijk vormde wel een optie. De provincie vroeg daarom aan de gemeente Rijnwaarden hoe over nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf in dit gebied wordt gedacht. Op 27 september deed de raad een principe-uitspraak vooruitlopend op een mogelijke bestem–mingsplanwijziging. De bestemmingsplan-procedure wordt nu opgestart. De provincie deed ook alvast een check op stikstof voor Natura 2000 doelen. Vanuit deze doelen is de ontwikkeling van een nieuwe bedrijf binnen de huidige situatie mogelijk.

Mauritswerken

De bouw van een nieuw agrarisch bedrijf biedt wel–licht mogelijkheden om de vestingwerken in de Rosandse Polder beter benaderbaar te maken.
De provincie bekijkt momenteel de mogelijkheden voor het herstel van dit historsche werk met als doel dit in te passen in de toedeling aan de toekomstige eigenaar.

Verkenning

In opdracht van de provincie vindt in afstemming met de gemeeente Rijnwaarden momenteel een verkenning voor de Rosandse Polder plaats.
Deze moet leiden tot inzicht in de eisen die het landschap aan een inpassing op deze locatie stelt, een overzicht van de benodigde vergunningen en de haalbaarheid hiervan en een globale inschatting van de kosten. Het resultaat van de verkenning helpt de belangstellende agrariërs bij hun afweging een bedrijf te starten in de Rosandse Polder.

Streek profiteert

De provincie wil in Rijnstrangen de natuur- en natuurcompensatieopgaven realiseren en met het kavelruilproces de streek zoveel mogelijk laten profiteren. Alle activiteiten in de Rosandse Polder van de provincie in de komende maanden richten zich op de kandidaten uit het gebied, die ruimte maken in het huidige kavelruilproces. Als deze inspanningen geen geschikte kandidaat opleveren, dan gaat de provincie op zoek naar kopers voor de grond. Dit gebeurt dan in een openbare verkoop, waarbij GS bepaalt of de streek hier nog een bepaalde voorkeurspositie in krijgt.

Provincie Gelderland
Teun Spek
026 359 91 11

Colofon

De Nieuwsbrief Rijnstrangen gebiedsproces landbouw- en natuurontwikkeling is een initiatief van de provincie Gelderland en verschijnt 2 tot 3 keer per jaar.
Bij de totstandkoming van deze nieuwsbrief zijn betrokken: Gemeenten Rijnwaarden, Zevenaar en Duiven, Waterschap Rijn en IJssel, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, Landgoed Twickel, Stichting Effectief Verkavelen Gelderland, Provincie Gelderland, LTO Noord en Vereniging Streekbeheer Rijnstromen.

Vormgeving
provincie Gelderland

Realisatie
Rina Scharpert Communicatie & Organisatie

Meer informatie
Provincie Gelderland
Sylvia Peeters-Som
Projectleider/omgevingsmanager
Programmering afdeling Natuur en Landschap en Gelderse Gebiedsontwikkeling
026 359 81 20
s.peeters@gelderland.nl

16 325 005